

Agendavragen (vragen ter voorbereiding van een vergadering) art. 34

Indiener: A. Stoltenberg, B.R. Winters (Samen Voor Berkelland)

Datum indiening vraag: 07.09.2026

Datum verzending antwoord: 08-09-2026

Politieke Avond van: 8-9-2026

Raadsvergadering van: Klik of tik om een datum in te voeren.

Onderwerp: Bestuursrapportage 2026

Op een aantal punten in het raadsvoorstel hebben wij een aantal vragen.

Vraag:

“8. Een bedrage van € 237.000 overhevelen van de reserve bestuurlijke claims naar de reserve investeringen ter dekking van de afschrijvingslasten voor openbare verlichting langs de oude N18.”

Op 23.10.2025 heeft SVB de schriftelijke vragen “Smart City Eibergen” ingediend. Hierbij de inleiding van de schriftelijke vragen:

Samen Voor Berkelland heeft op 8 Juli 2025 tegen het Beleidsplan Openbare Verlichting gestemd. Dit was omdat er Smart City elementen inzitten. Dit kan leiden tot onwenselijke controle door de overheid. Wij zijn van mening dat lichtmasten gewoon licht moeten geven en snappen niet dat het verbonden moet worden met Internet of Things en dat er 5G hotspots in worden gecreëerd. In het Beleidsplan Openbare Verlichting staan ook allemaal SDG's benoemd vanuit de VN Agenda 2030. Zo bepaald de VN in feite gemeentelijk beleid en dit vinden wij zeer onwenselijk.

Uit het Beleidsplan Openbare Verlichting:

“Met een dergelijke connector kan een armatuur eenvoudig verbonden worden met het internet (Internet of Things (IOT)”, “Het is waarschijnlijk dat providers lichtmasten zullen willen gebruiken om daar 5G netwerken mee te realiseren”, “Het zou ongeveer kunnen gaan om 15% van de lichtmasten waarmee 5G gerealiseerd kan worden. Voor de gemeente Berkelland betekent dit ongeveer 237 lichtmasten in de nabije toekomst.”, “In den lande is er weerstand tegen 5G, de gemeente Berkelland gaat dit de komende tijd op de voet volgen.”

Gemeente Berkelland: “Oude N18 krijgt nieuwe lantaarnpalen

Tot en met vrijdag 14 november vervangen we de lichtmasten, armaturen en kabels langs de oude

Agendavragen (vragen ter voorbereiding van een vergadering) art. 34

N18 in Eibergen (Groenloseweg, Burgemeester Wilhelmweg en Haaksbergseweg).

De nieuwe LED-verlichting zorgt voor minder storingen én een lager energieverbruik. We sluiten geen wegen af, maar werken met halve rijbaanafzetting. Houd rekening met enige overlast.”

<https://www.facebook.com/share/p/15m5QSi5EG/>

De lantaarnpalen aan de oude N18 zijn dus in November '25 vervangen.

- 8.1** Waarom is er, ná realisatie van het project, alsnog € 237.000 nodig vanuit de reserve bestuurlijke claims om de afschrijvingslasten van de reeds geplaatste openbare verlichting te dekken? Was er bij de start van het project geen toereikende dekking voorzien, en zo nee, wat is daarvan de reden?

Zodra de raad een besluit neemt om kosten te dekken uit een reserve dan worden die middelen overgeheveld naar de reserve bestuurlijke claims. Voordeel van deze systematiek is dat de meeste reserves dan een duidelijk beeld geven van nog vrij te besteden bedragen, omdat er geen claims op rusten. Nu de investering, binnen het gestelde krediet is/wordt gerealiseerd, hevelen we het bedrag van de bestuurlijke claims over naar de egalisatiereserve investeringen. Vanuit deze reserve dekken we de jaarlijkse afschrijvingslasten. Kortom er is geen sprake van extra lasten, maar van een administratief technisch proces.

- 8.2** Op welk moment en via welk besluit is gekozen voor dekking via de reserve bestuurlijke claims, en is de raad hierover voorafgaand aan de uitvoering geïnformeerd?

Vanuit het coalitieakkoord 2018-2022 Samen investeren in Berkelland is 5 miljoen in de reserve bestuurlijke claims gestort voor “Duurzaamheid, gemeente als voorbeeld”. Binnen dit project is € 237.000 ingezet voor de vervanging van de openbare verlichting van de oude N18. In de programmabegroting van 2022 heeft de raad ingestemd met deze investering.

- 8.3** Welke garanties en eigendomsrechten heeft de gemeente vastgelegd over de data die door de IoT-geschikte armaturen en connectors wordt gegenereerd, en is geborgd dat er geen externe of buitenlandse partijen betrokken zijn bij de financiering of exploitatie van deze data?

We hebben 63 lichtmasten uitgevoerd met een connector, enkel voor het instellen van lichtsterkte en kleur door de gemeente zelf. Hiervoor is zodoende geen garantie of eigendomsrecht opgesteld.

Vraag:

13. Een bedrag van € 748.000 onttrekken aan de reserve onderwijshuisvesting ter dekking van het afschrijven van de boekwaarde van de panden aan de Wheemerstraat 15A in Neede.

Agendavragen (vragen ter voorbereiding van een vergadering) art. 34

Op deze locatie komen 13 flexwoningen. De helft van de flexwoningen (95 totaal; 62 Leusinkbrink-Noord te Ruurlo, 20 Wildbaan te Borculo, 13 Wheemerstraat te Neede) gaat naar statushouders en ontheemden uit Oekraïne, zoals bekend, SVB vindt dit buitenproportioneel.

Zie bijvoorbeeld de schriftelijke vragen ingediend op 05.02.2026:

“Opvang asielzoekers en huisvesting statushouders en ontheemden uit Oekraïne”

- 13.1** Is de afboeking en sloop van de schoolgebouwen aan de Wheemerstraat (€ 748.000) een noodzakelijke voorwaarde voor het bouwrijp maken van deze locatie ten behoeve van de flexwoningen?

Ja, op 6 december 2022 heeft de gemeenteraad besloten tot het beschikbaar stellen van een krediet voor de sloop, die in 2023 is uitgevoerd.

- 13.2** Welk deel van de 13 flexwoningen aan de Wheemerstraat wordt gereserveerd voor reguliere woningzoekenden uit Neede/Berkelland, en welk deel is geoormerkt voor statushouders en Oekraïense ontheemden? Hoe verhoudt deze verdeling zich tot de in het raadsprogramma toegezegde eerlijke en evenwichtige verdeling van woonkansen?

Van de 13 modulaire woningen in Neede zijn 7 woningen bedoeld voor reguliere woningzoekenden, 4 woningen voor statushouders en 2 woningen voor Oekraïense ontheemden.

- 13.3** Hoe verantwoordt het college het onttrekken van driekwart miljoen euro aan de reserve onderwijshuisvesting voor deze locatie, ten opzichte van eventuele nog openstaande onderhouds- en vernieuwingsopgaven bij overige scholen in de gemeente?

Ongeacht de nieuwe functie van de locatie aan de Wheemerstraat waren sloop en afboeken noodzakelijk.

Vraag:

14. Een krediet van € 300.000 beschikbaar stellen voor de aanschaf van elektrische dienstvoertuigen en de aanpassing van de parkeerplaats.

De productie van lithium-ion-accu's vereist enorme hoeveelheden metalen zoals lithium, kobalt en nikkel. De winning hiervan leidt lokaal tot ernstige ecologische schade, zoals grootschalige watervervuiling en ontbossing. Het produceren van een elektrische auto stoot in de fabriek aanzienlijk meer CO₂ uit dan een brandstofauto. Vooral bij de winning van kobalt is er vaak sprake van gevaarlijke werkomstandigheden en ernstige mensenrechtenschendingen, waaronder kinderarbeid. De branden door de chemische reactie in lithium-ion-batterijen is het veel moeilijker te blussen. Ze vereisen speciale blusmethoden, zoals het uren- of dagenlang onderdompelen van de auto in een container met water. De snelle toename van elektrische

Agendavragen (vragen ter voorbereiding van een vergadering) art. 34

auto's zorgt ook voor een enorme piekbelasting op het elektriciteitsnet (netcongestie), wat in veel regio's nu al tot capaciteitsproblemen leidt.

- 14.1** Betreft dit een uitgave die voortvloeit uit dwingende landelijke wet- of regelgeving waartoe Berkelland in 2026 verplicht is, of betreft dit een autonome, bovenwettelijke beleidskeuze van het college?

Er zijn diverse aanleidingen voor de aanschaf van elektrische dienstauto's en de daarmee noodzakelijke aanpassing van de parkeerplaats:

1. Ondernemingsraad en Lokaal Overleg

Gedurende gesprekken met de Ondernemingsraad en het Lokaal Overleg over de huidige 'Regeling reis- en verblijfskostenvergoeding gemeente Berkelland 2022' (RAP), is afgesproken dat de werkgever het gebruik van de fiets, OV en/of elektrisch vervoer stimuleert en hiervoor voorzieningen aanbiedt aan de medewerkers. Daarnaast is het aan zowel werknemer als de werkgever om te doen wat redelijkerwijs mogelijk is om de CO2 uitstoot te minimaliseren tijdens de voor het werk te maken reizen.

2. Wet- en regelgeving

In het nationale Klimaatakkoord (2019) is afgesproken dat de Rijksoverheid regels opstelt voor werkgevers met 100 of meer werknemers om negatieve klimaateffecten van werkgebonden personenmobiliteit (zowel dienstreizen als woon-werkverkeer) terug te dringen. Vanaf juli 2025 moet de Gemeente Berkelland hiervoor jaarlijks een rapportage aanleveren.

3. Duurzame mobiliteit in Cao Gemeenten

De Nederlandse gemeenten hebben zich als doel gesteld om hun co2-voetafdruk te verkleinen. Daarom is onder andere in de 'Cao Gemeenten 2025 – 2026' het volgende opgenomen:

'De werkgever moet een regeling vaststellen voor een vergoeding voor reiskosten woon-werkverkeer. Bij het bepalen van de onkostenvergoeding(en) in de lokale regeling moet aandacht zijn voor verschillende vervoersmodaliteiten (fiets, auto, OV, etc.) en de co2-reductie doelstelling.'

Deze uiteenlopende aanleidingen leggen een toenemende druk op de werkgever om op dit thema iets te organiseren. Dit besluit is daarom door het college genomen, mede vanuit het oogpunt van goed werkgeverschap, duurzaamheid en het bieden van moderne arbeidsvoorwaarden.

- 14.2** Voor welke functies of afdelingen worden deze dienstauto's precies beschikbaar gesteld (ambtelijk personeel, college, een specifieke buitendienst)?

De elektrische deelauto's gaan een gedeelte van de dienstreizen, die nu door het ambtelijk personeel met een eigen auto gemaakt worden, vervangen. Ambtelijk personeel dat risicoritten maakt (bijv. huisbezoeken

Agendavragen (vragen ter voorbereiding van een vergadering) art. 34

vanuit sociaal of fysiek domein) krijgen voorrang in reserveren van de elektrische dienstvo's vanuit veiligheidsoogpunt.

De buitendienst maakt gebruik van de huidige, eigen wagens en maken geen gebruik van de elektrische dienstvo's. De elektrische dienstvo's worden niet beschikbaar gesteld voor het college.

- 14.3** Gelet op de netcongestieproblematiek die het raadsprogramma zelf benoemt: welke concrete garanties of onderzoeken liggen eraan ten grondslag dat de benodigde laad- en netcapaciteit op de parkeerplaats beschikbaar is, zonder dat dit tot substantiële meerkosten leidt of ten koste gaat van netcapaciteit elders in de gemeente?

Onze huidige leverancier (o.a. van de laadpalen bij de huidige parkeerplaatsen vlak voor het gemeentehuis) heeft dit uitgezocht en onderzocht. Binnen de huidige capaciteit van het gemeentehuis zit voldoende ruimte om de benodigde laadpalen voor de elektrische dienstvo's aan te leggen. De capaciteit wordt niet uitgebreid en gaat niet ten koste van netcapaciteit elders in de gemeente.

- 14.4** Hoe verantwoordt het college het vrijmaken van € 300.000 voor "verduurzaming" van het eigen wagenpark, in een periode waarin tegelijkertijd reserves worden ingezet of aangesproken om andere verplichtingen te dekken (zie vraag 8 en 13), terwijl er ook onderhoudsopgaven bij kernen, wegen en groen openstaan?

Zie antwoord op vraag 14.1.

Vraag:

17. Van het voordelig resultaat van deze bestuursrapportage € 1.000.000 reserveren voor nieuwe energie.

SVB wil geen windturbines in Berkelland en SVB wil ook geen nieuwe zonneparken. De zonneparken die er al liggen wil SVB na de instandhoudingstermijn terug naar de oorspronkelijk staat. Dat is in de meeste gevallen: landbouwgrond.

- 17.1** Waar wordt deze € 1.000.000 concreet aan besteed, en welk deel hiervan gaat op aan interne/externe ambtelijke organisatie, adviesbureaus en procesbegeleiding, en welk deel komt rechtstreeks en aantoonbaar ten goede aan de inwoners van Berkelland?

Het volledige bedrag wordt besteed aan de inzet van capaciteit of uitvoeringsopdrachten die volledig ten goede komen aan onze inwoners. Bijvoorbeeld via advies en ondersteuning bij het aanvragen van subsidies via het Energieloket Achterhoek. Het ondersteunen van lokale initiatieven om te komen tot een energiegemeenschap. Of advies en begeleiding om te komen tot verduurzaming van maatschappelijk vastgoed zoals een sportvereniging.

Agendavragen (vragen ter voorbereiding van een vergadering) art. 34

17.2 Is deze post (deels) bedoeld als dekking voor het wegvallen van een aflopende of inmiddels vervallen specifieke rijkssubsidie? Zo ja, hoe verantwoordt het college de keuze om het wegvallen van deze landelijke middelen op te vangen met lokale middelen?

Nee. Het Rijk geeft sinds 2023 CDOKE (tijdelijke regeling Capaciteit Decentrale Overheden voor Klimaat- en Energiebeleid) als een specifieke uitkering (spuk). Vanwege de hoge kosten en verantwoordingsdruk wil het Rijk het aantal spuks verminderen. Dit moet gebeuren via een wetswijziging. Deze is nog niet voltooid. Daarom ontvangen gemeenten de CDOKE middelen in 2026 en 2027 via het gemeentefonds (Doeluitkering (DU)). Daarmee zijn de CDOKE gelden 2026 en 2027 algemene middelen waar de raad een besluit over moet nemen. Het betreft dus geen verhoging of extra geld, maar een andere manier van uitkeren van al geplande middelen. De huidige regeling loopt tot en met 2030. In het regeerakkoord wordt uitgegaan van een verlenging van deze inzet en middelen tot 2040

17.3 Welke rendements- en haalbaarheidsanalyses liggen ten grondslag aan de projecten binnen dit programma, en in hoeverre zijn deze projecten voor hun financiële zelfstandigheid afhankelijk van permanente subsidie?

De gemeenteraad heeft de opdracht voor het programma Nieuwe Energie vastgelegd in het EUP, het Energie Uitvoeringsprogramma. Het eerste EUP komt uit 2015. De laatste versie van het EUP loopt van 2023 tot 2030 en moet in 2027 geëvalueerd worden.

Vanuit het EUP is de afgelopen jaren het programma opgebouwd in de programmabegroting. De thema's komen daarin terug en de raad is steeds meegenomen/heeft richting gegeven aan onze inzet. Hierbij is ook de nodige flexibiliteit ingebouwd om in te kunnen spelen op nieuwe ontwikkelingen.

Bij de jaarrekening is hier steeds verantwoording over afgelegd in onder andere de factsheets. Daar waar wij zagen dat onze inzet niet het beoogde effect/resultaat opleverde hebben wij hierop bijgestuurd.

Omdat het hier gaat om de inzet van capaciteit en uitvoeringsopdrachten is er geen sprake van een permanente subsidie, afhankelijkheid of verlies van financiële zelfstandigheid. Met de inzet van kennis en kunde stellen wij onze inwoners, verenigingen en ondernemers in staat de juiste keuzes te maken. Keuzes om hun energiekosten betaalbaar te houden en minder afhankelijk te worden van duur gas.

17.4 Gelet op de netcongestieproblematiek die het raadsprogramma zelf benoemt: welke concrete garanties heeft het college dat investeringen vanuit deze reservering niet stranden op het overbelaste stroomnet in Berkelland en de Achterhoek?

Deze middelen worden, zoals gezegd, ingezet voor ondersteuning, en advisering. Juist in deze situatie is het inzetten op het (gezamenlijk) maken van de juiste keuzes essentieel.

17.5 Hoe verhoudt deze reservering van € 1.000.000 zich tot de in het raadsprogramma toegezegde 'structureel financieel gezonde gemeente', gegeven de nog openstaande onderhoudsopgaven op basistaken zoals riool, bomen en wegen?

Agendavragen (vragen ter voorbereiding van een vergadering) art. 34

Zie ons antwoord op vraag 17.2.